

2024

ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ДГС „СМИЛЯН”

Изготвили:

ДГС Смилян

Актуализирана версия май, 2024

**ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ОТ
ДЕЙНОСТТА НА
ДГС „СМИЛЯН”
СЪДЪРЖАНИЕ**

I.ПРЕГЛЕД НА НАЛИЧНАТА ИНФОРМАЦИЯ	4
I.1 ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ОЦЕНКАТА НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ	5
II.ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ	6
III.ВЪПРОСИ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ДГС „СМИЛЯН”	7
IV. СФЕРИ НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ	8
IV.1 Достъп до информация, възможности за пряка комуникация с местното население и въвличане на местните хора в процесите по планиране на горскостопанските дейности.	8
IV.2 Подкрепа за местната общност – съвместни образователни и природозащитни дейности, съдействие за организирането на традиционни събития, подкрепа за поддръжката на важни за общността сгради, инфраструктура и др.	9
IV.3 Пътна инфраструктура	9
IV.4 Взаимодействие със собственици на частни гори - конфликти, свързани със собствеността, правото на ползване и достъп до горите, включително съдебни спорове	10
IV.5 Взаимодействие със собственици на частни гори – конфликти свързани с увреждане на частни имоти, техника и други., законови права	10
IV.6 Опазване на водните ресурси и поминъка.	10
IV.7 Опазване на места важни за туризма, културата, образованието, икономиката и духовните ценности на местните общности	12
IV.8 Опазване на екосистемите и биологичното разнообразие	12
IV.9 Лов и стопанисване на дивеча	13
IV.10 Опазване на горите от пожарите	13
IV.11 Достъп и ползване на дърва за огрев от местното население	13
IV.12 Отпадъци	14
IV.13 Взаимодействие с дърводобивните фирми	14
IV.14 Взаимодействие с местни производители – дървообработващи предприятия, фермери, пчелари и пуктовете за събиране на гъби и билки.	14
V.МЕРКИ И ПРЕПОРЪКИ В ОТДЕЛНИТЕ СФЕРИ НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ	15
VI. АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА	19

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

- ВиК** – Водоснабдяване и канализация
ГВКС – Гори с висока консервационна стойност
ГТ – Горски територии
ДГС – Държавно горско стопанство
ДЛС – Държавно ловно стопанство
ЗБР – Закон за биологичното разнообразие
ЗГ – Закон за горите
ИАГ – Изпълнителна агенция по горите
ЛРД – Ловнорибарско дружество
МВР – Министерство на вътрешните работи
МОСВ – Министерство на околната среда и водите
НПО – Неправителствена организация
НСИ – Национален статистически институт
ОПР – Общински план за развитие
ОСВ – Оценка за социалното въздействие
РДГ – Регионална дирекция по горите
РИОСВ – Регионална инспекция по околна среда и водите
ТП – Териториално поделение
ЮЦДП – Южноцентрално държавно предприятие
ГСУ – горскостопански участък
г. – година
кв.км – квадратни километри
м – метър
м³ – кубически метри
пл. – плътен
н.в. – надморска височина
тел. – телефон
ха – хектара
WWF – World Wildlife Fund (Световен фонд за дивата природа)

РЕЧНИК НА НЯКОИ ПОНЯТИЯ, КОИТО СЕ ИЗПОЛЗВАТ В ДОКЛАДА

Заинтересована страна – Всяко лице или група лица, които проявяват интерес, или за които се знае, че интерес от дейността на ТП „ДГС Смилян” или към управляваната от него територия. Интересът им може да бъде от положителна или отрицателна оценка към дейностите на стопанството.

Засегната страна – Всяко лице или група лица, които са повлияни или потенциално биха били повлияни от дейността на ТП „ДГС Смилян” (напр. местни общности, работници, собственици на съседни имоти, местни предприемачи, организации оторизирани да представляват засегнатите страни и др.)

I. ПРЕГЛЕД НА НАЛИЧНАТА ИНФОРМАЦИЯ

Горските територии в област Смолян представляват 77,9 % от общата площ на областта. Останалите 22,1 % са формирани от земите за земеделско ползване, водните течения и фонда на населените места. Този факт провокира засилен интерес на местната общественост, на държавната административна и горска власт, на бизнеса, за определяне на възможностите на развитие на общините в направлението на горския сектор и неговата роля в социалната сфера.

Държавно горско стопанство „Смилян” стопанисва приблизително 8% от държавните горски територии в областта. Като цялата тази площ е сертифицирана през 2014 година. От този момент ръководството на стопанството е декларирало дългосрочната си ангажираност към принципите и критериите на горската сертификация за отговорно управление на горите и за прилагане на свързаните Политики и Стандарти.

Оценката на социалното въздействие от дейността на ТП „ДГС Смилян“ се актуализира за трети път, като първата оценка е извършена през 2014г., заедно с пълно проучване на терен, включване на заинтересованите страни в беседване относно дейността на стопанството и др., втората оценка на социалното въздействие е извършена през 2019г. като са актуализирани списъците на заинтересованите страни и са изпратени анкетни карти до тях. За разработването на тази оценка на социалното въздействие се предвижда да бъдат използвани мненията, коментарите и възникналите въпроси по време на ежегодните срещи със заинтересованите страни през 5 годишния период, разпространена е анкетна карта до всички страни, но постъпи отговор на една такава, която е включена в анализа.

В процеса на сертифициране на горите и извършените теренни проучвания е изготвен Доклад на Горите с висока консервационна стойност (ГВКС), които подлежи на постоянна актуализация при настъпване на промени. Последната актуализация е от тази година, тя е извършена поради обявяването на нова защитена местност в територията на стопанството. В обхвата на ДГС Смилян са идентифицирани 6 високо консервационни стойности:

ВКС 1 – РАЗНООБРАЗИЕ ОТ ВИДОВЕ. КОНЦЕНТРАЦИИ НА БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ ВКЛ. ЕНДЕМИЧНИ, РЕДКИ, ЗАЩИТЕНИ И ЗАСТРАШЕНИ ОТ ИЗЧЕЗВАНЕ ВИДОВЕ, С ГЛОБАЛНО, РЕГИОНАЛНО ИЛИ НАЦИОНАЛНО ЗНАЧЕНИЕ - За България са определени следните компоненти:

- Защитени територии и защитени зони
- Застрашени, изчезващи и ендемични видове
- Критични концентрации на видове

ВКС 2 – ЕКОСИСТЕМИ И МОЗАЙКИ ОТ ЕКОСИСТЕМИ НА НИВО ЛАНДШАФТ. НЕПОКЪТНАТИ ГОРСКИ ЛАНДШАФТИ, ГОЛЕМИ ЕКОСИСТЕМИ НА НИВО ЛАНДШАФТ И МОЗАЙКИ ОТ ЕКОСИСТЕМИ С ГЛОБАЛНО, РЕГИОНАЛНО ИЛИ НАЦИОНАЛНО ЗНАЧЕНИЕ, В КОИТО СЪЩЕСТВУВАТ ЖИЗНЕНИ ПОПУЛАЦИИ НА ПОВЕЧЕТО ЕСТЕСТВЕНО СРЕЩАЩИ СЕ ВИДОВЕ В ЕСТЕСТВЕНИТЕ ИМ МОДЕЛИ НА РАЗПРОСТРАНЕНИЕ И ОБИЛИЕ. - *Горите, отговарящи на тази консервационна стойност се обособяват по критериите - естественост, фрагментираност и минимален териториален размер на жизнено проявление на популациите на естествено срещащи се видове.*

ВКС 3 – ЕКОСИСТЕМИ И МЕСТООБИТАНИЯ. РЕДКИ, ЗАЩИТЕНИ ИЛИ ЗАСТРАШЕНИ ОТ ИЗЧЕЗВАНЕ ЕКОСИСТЕМИ, МЕСТООБИТАНИЯ ИЛИ РЕФУГИИ. - *За България ГВКС представляват всички горски територии, включващи екосистеми от списъка на Приложение 4 към Националното ръководство за определяне на ГВКС.*

ВКС 4 – ЕКОСИСТЕМНИ УСЛУГИ ОТ КРИТИЧНО ЗНАЧЕНИЕ. - *Определени са следните компоненти:*

- *Гори представляващи единствени източници на питейна вода*
- *Гори от решаващо значение за водосбора*
- *Гори с решаващо противоерозионно значение*
- *Гори с пожарозащитни функции*
- *Гори с решаващо значение за земеделието и рибарството*

ВКС 5 – ОСНОВНИ ПОТРЕБНОСТИ НА НАСЕЛЕНИЕТО. - *Места и ресурси от фундаментално значение за задоволяване на основните потребности на местните общности* (вкл. поминък, здраве, храна, вода), идентифицирани с тяхното участие.*

ВКС 6 – КУЛТУРНИ ЦЕННОСТИ. - *Места, ресурси, местообитания и ландшафти от глобално или национално културно, археологично или историческо значение, и/или от критично (незаменимо) значение за традиционната култура на местните общности и коренното население, идентифицирани с тяхно участие, вкл. културно, екологично, икономическо или религиозно/духовно значение.*

Социалният аспект е изключително важен. Затова се търси и връзката между горското стопанство и ефекта, който има върху местните общности (социалното въздействие). Държавно горско стопанство Смилян обхваща две общини Смолян и Рудозем, с приблизително общо 35 населени места. След преглед на общинската стратегия за развитие в Смолян е установено, че са заложили 9 мерки за насочване към горските територии, по 3 от 5-те приоритета. Като се залага на Приоритетна област 1. Устойчив туризъм – популяризиране на културното и природно наследство на областта, разработване на комплексни туристически продукти и маршрути, СПА туризъм, познавателен туризъм, екотуризм, зони НАТУРА 2000, ловен туризъм. Приоритетна област 2. Иновации и инвестиции за икономически растеж и заетост и приоритетна област 4. Околна среда – съхранение на биологичното разнообразие, намаляване на рисковете от промени в климата. А в общинския план за развитие на община Рудозем се залага единствено развитието на туризма и съхраняване на околната среда.

1.1 ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ОЦЕНКАТА НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ

Целта на актуализация на оценката на социално въздействие е да събере необходимата информация, да я обобщи и анализира, за да има постоянна връзка и наблюдение върху мнението и отношението на заинтересованите страни, относно дейността на ТП „ДГС Смилян” върху всеки един от съществуващите социални аспекти в региона на стопанството.

Оценката се актуализира във връзка с приетият Национален стандарт по горска сертификация и изтичане на 5 годишния период на действие на предходната Оценка. Документът цели да набележи основните сфери на социалното въздействие и да насочи екипа на ТП „ДГС Смилян“ в случай, че в някоя от сферите е необходимо да се подобри комуникацията с местната общност и контролните органи или пък да се предприемат допълнителни мерки за смекчаване на възникнали противоречия в хода на извършваните дейности в териториалния обхват на стопанството.

На първо място, задача на оценката е да събере и обобщи наличната писмена информация за социалното въздействие на стопанството, съдържаща се в различни официални или работни документи, изготвяни на национално или регионално ниво или отнасящи се до самото стопанство.

На второ място, задача на оценката е да определи ключовите заинтересовани страни и да подготви подходящ набор от въпроси, чрез който да допълни липсващата информация чрез директно анкетиране и разговори на място.

На трето място, оценката следва да анализира събраната информация и да представи в нагледен вид всички аспекти на социалното въздействие от работата на ДГС „Смилян”.

Оценката дава някои препоръки за подобряване на бъдещата работа на стопанството.

Изпълнението на задачата включва следните специфични дейности:

- Преглед на изготвени до този момент ОСВ на други горскостопански единици.
- Преглед на Националният стандарт за горска сертификация и друга релевантна документация от гледна точка изискванията за изготвяне на ОСВ.
- Разработване на план за действие за изготвянето на ОСВ.
- Преглед и анализ на документи, които предоставят необходима за изготвянето на ОСВ информация.
- Идентифициране на основните заинтересовани страни.
- Изготвяне на въпросник за директно анкетиране на заинтересованите страни.
- Провеждане на анкети.
- Обработка на анкетите.
- Идентифициране на всички дейности на ДГС „Смилян”, които имат въздействие върху местната общност и анализ на социалното въздействие.
- Окончателно изготвяне на Доклада по Оценка за социалното въздействие.

II. ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

Местно самоуправление

Общинска администрация Смолян

Общинска администрация Рудозем

Кметове и кметски наместници на населените места в обхвата на ТП „ДГС Смолян“

Държавни структури

Регионална дирекция по горите – Смолян

Областна администрация – Смолян

Регионална инспекция по околна среда и води – Смолян

Басейнова дирекция Източнобеломорски район – Пловдив

Водоснабдяване и канализация - Смолян

Служба „Пожарна и аварийна безопасност и защита на населението“

Гранична полиция

Фирми от горския сектор

Фирми ангажирани в дърводобива

Фирми ангажирани в търговията с дървесина

Дървопреработвателни предприятия

НПО

СЛРБ – Ловни дружинки

БДЗП

БФБ

WWF – България

СНЦ Зелени Балкани

Сдружение „Инициатива Циганско Градище“ със седалище в Рудозем

Туристическо дружество „Мурсалица“ – село Смолян

Туристическо дружество „Карлък“ – гр. Смолян

Туристическо дружество „Крепостта- Моголици“ – село Моголици

Сдружение „ФЪН ИН ДЪ МАУНТИН“ – гр. Смолян

Клуб по спелеология и екстремни спортове Мурсалица

Клуб „Родопски скаут“- гр.Смолян

Читалище „Проф.д-р Асен Златаров – 1927“ –с.Смолян

Собственици на гори

Физически лица

Общини

Религиозни общности

Църковно настоятелство

Джамийско настоятелство

Местно население

Хора заети в областта на туризма

Събирачи на недървесни горски продукти за лична употреба

Гасачески групи

Хора, които са зависими от дървата за огрев, предоставяни от ТП „ДГС Смолян“

Хора, които се занимават с животновъдство

III. ВЪПРОСИ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ДГС „СМИЛЯН”

- ❖ Как оценяте комуникативните взаимоотношения на ТП „ДГС Смилян“ със заинтересованите страни (кметове, организации, население)?
- ❖ Според вас какво влияние оказва горскостопанската дейност върху околната среда?
- ❖ Според ваши наблюдения горскостопанската дейност оказва ли влияние върху природната среда и явява ли се пречка за използване на местата от значение за местната култура и туризъм?
- ❖ Според вас дейностите по стопанисване на горите влияят ли на биоразнообразието - растения и животни? Аргументирайте отговора си!
- ❖ Дърводобивните и лесокултурни дейности оказват ли влияние върху основната пътна инфраструктура, сграден фонд или имуществото на местните жители?
- ❖ Има ли оплаквания от дейността на ТП „ДГС Смилян” и дърводобивните фирми от местни хора? Ако има, какви са те?
- ❖ Как оценяте ангажираността на ТП „ДГС Смилян” към възникнали проблеми в местната общност?
- ❖ Как оценяте работата на горските служители при осигуряване нуждите на местното население с дърва за огрев?
- ❖ Като заинтересована страна получили ли сте от ТП „ДГС Смилян” възможност да коментирате и допълвате Доклада за горите с висока консервационна стойност на стопанството?
- ❖ Какви са вашите коментари относно работата на ТП „ДГС Смилян” по превенция и борба с пожарите и браконьерството ?
- ❖ Имате ли препоръки, похвали и предложения за работата на ТП „ДГС Смилян”?

IV. СФЕРИ НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ

- ❖ Достъп до информация, възможности за пряка комуникация с местното население и въвличане на местните хора в процесите по планиране на горскостопанските дейности.
- ❖ Подкрепа за местната общност – съвместни образователни и природозащитни дейности, съдействие за организирането на традиционни събития, подкрепа за поддръжката на важни за общността сгради, инфраструктура и др.
- ❖ Пътна инфраструктура.
- ❖ Взаимодействие със собственици на частни гори – конфликти, свързани със собствеността, правото на ползване и достъп до горите, увреждане на частни имоти, техника и други.

- ❖ Водни ресурси и поминък.
- ❖ Опазване на места важни за туризма, културата, образованието, икономиката и духовните ценности на местните общности.
- ❖ Опазване на екосистемите и биологичното разнообразие.
- ❖ Лов и опазване на дивеча.
- ❖ Превенция и борба с пожарите.
- ❖ Достъп и ползване на дърва за огрев от местното население.
- ❖ Взаимодействие с дърводобивните фирми.
- ❖ Взаимодействие с местни производители.

IV.1 Достъп до информация, възможности за пряка комуникация с местното население и въвличане на местните хора в процесите по планиране на горскостопанските дейности.

Според всички анкетирани и проведени дискусии комуникацията с ръководството и служителите на ТП „ДГС Смилян“ е на добро ниво и това се дължи на добрата воля на всички заинтересовани страни, вкл. на самото горско стопанство. Има изградена практика от последните 5 години да се организират ежегодни срещи от страна на ТП „ДГС Смилян“, на които се канят представители на всички заинтересовани страни в обхвата на дейност на стопанството. На тези срещи стопанството представя резултатите от свършената работа за предходната година, както и запознава местната общност с планираните сечи и дейности за настоящата година. В началото на всяка година се изпраща информация до кметовете и кметските наместници и основни сектори и страни в пряка връзка с горскостопанската дейност за планираните дейности от страна на стопанството по землища, като се оставят координати на отговарящите старши лесничей по ГСУ. Това позволява на гражданите предварително да изразят своите притеснения, очаквания и забележки по отношение на планираното през годината.

Като цяло представителите на местната общност оценяват изключително високо мениджърските подходи на ръководството на стопанството и работата на екипа на стопанството като колектив. Високо оценена е също комуникативността и стремежа за конструктивно взаимодействие, демонстрирани от ръководството на стопанството.

IV.2 Подкрепа за местната общност – съвместни образователни и природозащитни дейности, съдействие за организирането на традиционни събития, подкрепа за поддръжката на важни за общността сгради, инфраструктура и др.

Според анкетираниите и проведени дискусии ТП „ДГС Смилян“ оказва добро съдействие и подкрепа на местната общност. Горското стопанство има готовност да съдейства за разработването на нови туристически маршрути/пътеки в горски фонд, както и за поддръжката на стари такива. Като помага на туристическите дружества и кметствата за събирането на необходимите документи и дава своите препоръки. Един от примерите за добро взаимодействие между горското стопанство и местната общност е изграждането на мост към село Киселичево. Друг такъв пример е изграждането на детска площадка в село Смилян с подкрепата на „ДГС Смилян“ и местни дървопреработвателни фирми. През 2019 година е осъществен проект за изграждане на

панорамна площадка „Върхът“ с.Могилица и почитване на пътеката и пътя достигащ до нея по този начин е подпомогнат туризма в района.

Всяка година съвместно с месните хора и други институции, „ДГС Смилян” осъществява редица почитвания, охрана на горски територии, превенция от пожари и др.

В Седмицата на гората всяка година „ДГС Смилян” предоставя безплатно на местната общност фиданки за озеленяване. По случай Седмицата на гората, стопанството организира обществени мероприятия вкл. залесявания с ученици, почитване на замърсени площи и др. По повод коледните празници се раздават безвъзмездно коледни елхи на училища, детски градини и други обществени структури.

Ежегодно се организират образователни събития с подрастващите с цел запознаването им с лесовъдската професия и важните функции на гората. Във всяко събитие взимат участие ученици и деца от различни възрастови групи, като се опитва стопанството да обходи възможно повече училища и детски градини на територията на община Рудозем и село Смилян. ТП „ДГС Смилян“ отговаря на покани за изнасяне на открити уроци по Горска педагогика.

Горското стопанство оказва съдействие при работата на институциите и неправителствените организации по проекти свързани с горите, биологичното разнообразие, туризма и др. обществено значими дейности.

IV.3 ПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА

Всеки анкетиран изрази притеснение за състоянието на горските пътища и общинските пътища, които се използват интензивно от техниката за извоз на дървесина.

Според кметовете на селата трябва да бъде намерен начин за намаляване на разрушаването на общинските пътища от техниката, която извозва дървесина, да се ограничи замърсяването на пътищата, с което ще се предотврати затлачването на водостоците и канавките. Проблемът с пътищата идва, че не са само държавна собственост и през тях преминават автомобили ползващи дървесина от частни и общински гори. На този етап ТП „ДГС Смилян“ полага усилия всички пътища, които са използвани да бъдат поддържани в добро състояние със собствения багер и самосвал.

Дърводобивните фирми нямат оплаквания, тъй като „ДГС Смилян” притежава собствен багер и самосвал, с които осъществява необходимите текущите ремонти на горските пътища до обектите целогодишно. За предпазване на горските пътища не се позволява извозът на дървесина при лоши метеорологични условия.

IV.4 ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ СЪС СОБСТВЕНИЦИ НА ЧАСТНИ ГОРИ - КОНФЛИКТИ, СВЪРЗАНИ СЪС СОБСТВЕНОСТТА, ПРАВОТО НА ПОЛЗВАНЕ И ДОСТЪП ДО ГОРИТЕ, ВКЛЮЧИТЕЛНО СЪДЕБНИ СПОРОВЕ

Според анкетиранияте, взаимодействието между „ДГС Смилян” и собствениците на частни и общински гори в района е добро. Изключително важно е да се поддържа добрия диалог със собствениците на частни и общински гори, когато се налага преминаването на техника през техни терени. В стопанството има приети вътрешни правила за разрешаване на спорове свързани с правата на работниците и местните общности, има създаден механизъм за получаване, регистриране, обработка, разглеждане и отговор на оплаквания, сигнали и жалби. За последните 5 години няма постъпили оплаквания.

IV.5 ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ СЪС СОБСТВЕНИЦИ НА ЧАСТНИ ГОРИ – КОНФЛИКТИ СВЪРЗАНИ С УВРЕЖДАНЕ НА ЧАСТНИ ИМОТИ, ТЕХНИКА И ДРУГИ., ЗАКОНОВИ ПРАВА.

Според анкетиранияте, взаимодействието между „ДГС Смилян“ и собствениците на частни гори в района е добро. Изключително важно е да се поддържа добрия диалог със собствениците на частни гори, когато се налага преминаването на техника през техни терени. В стопанството има приети вътрешни правила за разрешаване на спорове свързани с правата на работниците и местните общности, има създаден механизъм за получаване, регистриране, обработка, разглеждане и отговор на оплаквания, сигнали и жалби. Постъпилите жалби са за нападения на мечти и нанесени вреди от тях, всички сигнали са посетени заедно със специализирана група от РИОСВ и собствениците са обезщетени.

IV.6 ОПАЗВАНЕ НА ВОДНИТЕ РЕСУРСИ И ПОМИНЪКА.

Поради географските и природни характеристики на района, горскостопанската дейност на ТП „ДГС Смилян“ в определени случаи оказва въздействие върху водите – подпочвени и повърхностни, и съответно върху дебита на каптажите за водоснабдяване за питейни нужди на местното население.

От проведените дискусии със заинтересованите страни, в района на ТП „ДГС Смилян“ понастоящем няма сериозни проблеми с водата за питейни нужди, но хората намират района за уязвим по отношение на водите. Наблюденията показват, че последните години са все „по-сухи“ и дебита на чешмите и каптажите през сухия летен период е все по-малък. Тази тревожна тенденция се свързва основно с промените в климата, а местните население и със стопанисването на горите. Почти всички споменават взаимовръзката между водите и вида гора (широколистна, иглолистна), като хората са категорични в наблюденията си, че широколистните и смесени гори би следвало да бъдат толерирани на територията на стопанството, най-вече във връзка с тревожната тенденция към засушаване.

Според включилите се в дискусии на тази тема отбелязват, че работата на ТП „ДГС Смилян“ по отношение на сечите във вододайни зони и в близост до каптажи трябва да бъде изключително внимателна и премерна. Все пак, хората считат, че като правило интензивността на сечите в такива райони трябва да бъде намалена, т.е. да бъде заложена по слаба интензивност на сечите в такива райони още при самото планиране на горскостопанските дейности в дългосрочен план.

Според експерти по отношение на водите (ВиК), ръководството на ТП „ДГС Смилян“ се отнася отговорно по отношение на стопанисването на гори в близост до каптажи. Почти винаги се извършват консултации с експерт по ВиК преди маркирането и извеждането на сечи в районите на каптажи. Въпреки, че няма регламент, който да задължава лесовъдите на частна практика, както и горските стопанства да извършват подобни консултации, ръководството на ТП „ДГС Смилян“ прави това на добра воля, което гарантира едно по-устойчиво управление на гората, като източник и на жизненоважния природен ресурс вода (конкретно за района). По-сериозен е проблемът с маркирането и извеждането на сечи в частни гори, тъй като в тези случаи консултации с ВиК експерт не се провеждат. Ръководството на стопанството се старее да реагира адекватно според възможностите и правата си на сигнали относно притесненията на населението за съмнения за интензивни сечи в райони на каптажи.

Експерти по ВиК са участвали в консултациите по време на изготвянето на горскостопанския проект на ТП „ДГС Смилян“. Първоначално в проекта не са

отбелязани всички каптажи. Експертите по ВиК са дали своите препоръки за допълване на горскостопанския проект, но не знаят дали препоръките са били отразени.

В Доклада за ГВКС на стопанството във ВКС 4.1 са определени всички гори - единствени източници на питейна вода, а във ВКС 4.2 – всички гори с решаващо значение за регулиране на водния отток във водосборите. Направен е анализ на възможните заплахи, въз основа на които са определени препоръки и указания за стопанисването на тези насаждения. В него са отразени всички извори и зони дадени от БД Пловдив, включени са и всички препоръки и указания за опазване на тези територии.

Социалните функции на горите на територията на стопанството са големи и от особено значение за местното население по всички точки от определението за ВКС 5. Съгласно изискванията за тази категория, и от получените мнения и данни на местните власти и НПО, може да се направи извода, че местното население не е безалтернативно по отношение на приходите от горите и поради това ВКС 5 не е явно проявено на територията на ТП „ДГС Смилян”. Над 70% от населението на територията на стопанството се отоплява с дърва, което говори за важността на този ресурс за района.

IV.7 ОПАЗВАНЕ НА МЕСТА ВАЖНИ ЗА ТУРИЗМА, КУЛТУРАТА, ОБРАЗОВАНИЕТО, ИКОНОМИКАТА И ДУХОВНИТЕ ЦЕННОСТИ НА МЕСТНИТЕ ОБЩНОСТИ

Туристическите продукти, които са развити или имат потенциал да бъдат развити в района на Община Рудозем и в селата в обхвата на Община Смолян са в огромна степен, зависещи от добрата визия и състояние на горските екосистеми и ландшафт. В този смисъл дейностите на ТП „ДГС Смилян” са от голямо значение, тъй като по-голямата част от маршрутите за пешеходен, вело и екстремален туризъм, екопътеките, местата за отдих и забавление, като беседки, места за барбекю и др. са в територии в горски фонд. В този смисъл, изключително важно е горските райони, предвидени и използвани за туризъм да бъдат стопанисвани по начин, който запазва тяхната естетическа и рекреационна стойност.

Анализът на данните показва все още ниско ниво на развитие на различните форми на екстремален, пешеходен и познавателен екотуризъм в Община Рудозем. Доста по-популярни са туристическите маршрути и забележителности в обхвата на Община Смолян и по-точно маршрутите в землищата на с. Смилян, с. Сивино, с. Моголища, с. Арда и с. Горна Арда. От проведените анкети става ясно, че стопанството винаги е съдействало на местните общности за техни идеи за изграждане на туристически маршрути и специфична инфраструктура. В допълнение, стопанството участва и инициира редовни почиствания в райони, в които са идентифицирани сметища, по теченията на реките, както и в районите около туристически обекти и маршрути.

Няма постъпили оплаквания на туризма относно дейностите на стопанството, всички проблеми открити и представени в първоначалната оценка на социалното въздействие от 2014 година са сведени до минимум и се следи за недопускането им.

В определените като **ВКС 6 Културни ценности** насаждения се следи за стриктно изпълнение на предписаните мерки за тяхното опазване и ненарушаване при извършваните дърводобивни дейности. Като стопанисването им се извършва съобразно режимите на обектите на недвижимото културно наследство (паметници на културата), определени в техните заповеди, когато има такива.

IV.8 ОПАЗВАНЕ НА ЕКОСИСТЕМИТЕ И БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ

Като цяло, оценката за работата на ТП „ДГС Смилян” по отношение на опазването на биологичното разнообразие е положителна. С влизането във сила на Националният стандарт по горска сертификация, горите във фаза на старост се увеличават, тъй като се допълват от така наречените „представителни образци на отделните екосистеми”, които ще се стопанисват по начина на стопанисване на горите във фаза на старост. Задължително се спазва при маркирането да се оставят биотопни дървета и мъртва дървесина, което спомага за развитието на биоразнообразието. Може да се отбележи, че популациите на доста от редките животински видове расте, което е показателно за добре контролираните дърводобивни дейности. Проблемът, отбелязан в ОСВ 2014 за предизвикваните ерозионни процеси от изнасянето на дървесина с „животинска сила” е сведено до минимум, тъй като почти не се ползват конете за извоз, предимно се ползват трактори с лебедки.

IV.9 ЛОВ И СТОПАНИСВАНЕ НА ДИВЕЧА

При проведените анкети и дискусии няма сериозни забележки от страна на ловците по отношение на работата на ТП „ДГС Смилян”. Запасът на дивеча е много добър. Като има достатъчен брой изградени хранилки и дивечови ниви от ловните дружински и техните ловни сдружения. На територията на стопанството ловуват на две ловни сдружения Ловно рибарско дружество „Сокол”- гр. Смолян с 9 ловни дружини и Ловно рибарско дружество Мадан с 3 ловни дружини. Здравословното състояние на дивеча е добро, като се следи и се набавя всичко необходимо за запазването му. Съблюдава се целогодишно за браконьерство в района на стопанството.

IV.10 ОПАЗВАНЕ НА ГОРИТЕ ОТ ПОЖАРИТЕ

Местната общност и институциите (вкл. Гранична полиция) оценява високо работата на ТП „ДГС Смилян” по превенция и борба с пожарите. Въпреки, че вече контролът на пожарите се организира на ниво община и няма официални местни гасачески групи, ТП „ДГС Смилян” е институцията, на която местната общност сигнализира на първо място при забелязан пожар. Според анкетиранията, стопанството реагира винаги своевременно и адекватно на подадени сигнали за пожари в горите, независимо на каква ГТ е възникнал.

Стопанството разполага с всичко необходимо за борба с пожарите включително и пожарна кола.

IV.11 ДОСТЪП И ПОЛЗВАНЕ НА ДЪРВА ЗА ОГРЕВ ОТ МЕСТНОТО НАСЕЛЕНИЕ

Броят на домакинствата, които събират дърва за огрев на територията на ТП „ДГС Смилян” е 1746. Дървата за огрев от иглолистни насаждения са в размер на 768 пл.куб.м., а тези от широколистни насаждения са в размер на 853 пл.куб.м към края на 2023 година. Местните жители закупуват дървата за огрев на базата на установен ценоразпис. Позволителните за сеч се издават на домакинствата по списък, който се предоставя от кмета на всяко населено място.

Посочените домакинства са на база териториалния обхват на ТП „ДГС Смилян” - общ.Рудозем и част от общ.Смолян и той се променя всяка година. За да бъде актуална информацията за нуждите на местното население, в началото на всяка година се изготвят списъци от кметовете на населените места, които се предоставят на стопанството, за задоволяване. Домакинствата се снабдяват и закупуват дърва за огрев и от собственици на недържавни гори, които се явяват основен конкурент на стопанството при задоволяване нуждите на местното население.

Всички нуждаещи се хора от дърва за огрев се задоволяват ежегодно, като за социално слабите, от страна на служба „социално подпомагане”, към съответната община се дават ваучери. Всеки социално слаб, решава от къде да си закупи дърва за горене или друг вид гориво.

От проведените разговори в обхвата на настоящото проучване се установи, че местното население няма проблем с ползването на дърва за огрев и координацията в това отношение с „ДГС Смилян” е добра.

IV.12 Отпадъци

Държавно горско стопанство Смилян има по-често проблем с натрупаните отпадъци покрай основните пътни артерии. За нерегламентирани сметища в горските територии се следи постоянно от отговарящия горски стражар на охранителния участък, а замърсявания от горскостопански дейности не се позволяват, защото начина на събиране на отпадъците се отразява в технологичния план, който изрично трябва да се спазва в обекта на дърводобив.

IV.13 Взаимодействие с дърводобивните фирми

На територията на стопанството работят дърводобивните фирми от Смилян и Рудозем.

Няма постъпили забележки и препоръки от тяхна страна. Считаме, че комуникацията между ТП „ДГС Смилян” и местните хора е достатъчно добра. Според проведените дискусии основните проблеми идват от държавната политика, а не от ръководството на горското стопанство.

Не са възниквали проблеми с дърводобивните фирми по време на тръжните процедури (за добив на дървесина) протичат нормално и за момента ТП „ДГС Смилян” им дава добра възможност за съвместна работа.

Голяма част от проблемите отбелязани в ОСВ 2014 година са разрешени по един или друг начин, изгоден и за двете страни и към настоящия момент при възникване на спорен момент във взаимоотношенията се провеждат срещи и се намира подходящо решение и за двете страни.

Въпреки, че дърводобивните и дървопреработвателните фирми в района не са много и не разполагат с голям персонал, те са важен икономически фактор за региона. За района на ТП „ДГС Смилян” приблизително 50% от дърводобивните фирми се занимава и с дървопреработване.

IV.14 Взаимодействие с местни производители – дървообработващи предприятия, фермери, пчелари и пуктовете за събиране на гъби и билки.

В района има само няколко изкупвателни пункта за билки и гъби – един в с.Чепинци, гр.Рудозем и един в с. Могилица, където има и преработвателно предприятие за гъби. От проведените разговори в района става ясно, че добива на недървесни продукти не е широко застъпен сред местното население и малко хора разчитат на тази дейност като източник на средства. В района на с. Могилица, с.Чепинци има хора, които се занимават с добив на гъби, а в района на Смилян най-масово се добиват боровинки, въпреки сравнително малките запаси от боровинка.

Сред местните хора, съществува мнението, че смесените гори са подходящи за боровинките и в този смисъл те считат, че смесените гори следва да

бъдат толерирани при планирането на горскостопанските мероприятия в дългосрочен план.

Не са изразени забележки и препоръки във връзка с комуникацията между горското стопанство и местните хора по въпросите, свързани с добива на недървесни продукти.

Поддържа се постоянна връзка с дървопреработвателните предприятия, те всъщност 50% от дърводобивните фирми.

Оказва се подкрепа на всеки потърсил помощ пчелар за създаване на пчелин.

V. МЕРКИ И ПРЕПОРЪКИ В ОТДЕЛНИТЕ СФЕРИ НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ

ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ, ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПРЯКА КОМУНИКАЦИЯ С МЕСТНОТО НАСЕЛЕНИЕ И ВЪВЛИЧАНЕ НА МЕСТНИТЕ ХОРА В ПРОЦЕСИТЕ ПО ПЛАНИРАНЕ НА ГОРСКОСТОПАНСКИТЕ ДЕЙНОСТИ.

Препоръките за тази сфера на социално въздействие са – да бъдат продължени досега прилаганите методи на работа с предоставяне на възможно най-пълна информация относно работата на стопанството, включването на заинтересованите страни в процесите на планиране, подпомагане на взаимната дейност и пълна прозрачност на действията на горскостопанските дейности.

ПОДКРЕПА ЗА МЕСТНАТА ОБЩНОСТ – СЪВМЕСТНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ И ПРИРОДОЗАЩИТНИ ДЕЙНОСТИ, СЪДЕЙСТВИЕ ЗА ОРГАНИЗИРАНЕТО НА ТРАДИЦИОННИ СЪБИТИЯ, ПОДКРЕПА ЗА ПОДДРЪЖКАТА НА ВАЖНИ ЗА ОБЩНОСТТА СГРАДИ, ИНФРАСТРУКТУРА И ДР.

Препоръката за подкрепа на местната общност е увеличаване на съвместните образователни и природозащитни дейности, при възможност участие в събитията организирани от местното население, както и популяризиране на тези дейности.

ПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА

Препоръчва се ТП „ДГС Смилян“ да съдейства като медиатор в договарянето на условията по преминаване на камионите на дърводобивните фирми по общински пътища, както и през населените места. И стриктно спазване на указанията за използване на горските пътища при лоши метеорологични условия и преовлажняване на почвата.

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ СЪС СОБСТВЕНИЦИ НА ЧАСТНИ ГОРИ - КОНФЛИКТИ, СВЪРЗАНИ СЪС СОБСТВЕНОСТТА, ПРАВОТО НА ПОЛЗВАНЕ И ДОСТЪП ДО ГОРИТЕ, УВРЕЖДАНЕ НА ЧАСТНИ ИМОТИ, ТЕХНИКА И ДРУГИ.

Препоръчва се да се сключват писмени договорки между фирмата/стопанството и частния собственик, когато се налага преминаване на техника през негов терен.

ВОДНИ РЕСУРСИ И ПОМИНЪК.

В обобщение на проведените анкети и проучване, могат да бъдат резюмирани няколко основни препоръки и очаквания на местната общност по отношение на дългосрочното опазване на водите в района:

а) Поради географските и климатични характеристики на България, поради тенденцията към засушаване и преексплоатацията на водните ресурси в равнинните райони, местната общност има очаквания горскостопанските проекти да бъдат по-щадящи към гората – да се планират сечи с по-слаба интензивност във вододайните зони, а в дългосрочен план да се толерират широколистните гори в районите, в които те са естествената горска покривка.

б) В горскостопанските програми да се залагат изключително щадящи сечи за районите, в които има каптажи – по-възможност да са само санитарни или изобщо да не се извеждат сечи в непосредствена близост.

с) При маркиране за сеч лесовъдите винаги да се консултират и с експерт по води / ВиК

По отношение на точка а) и б), мерки могат да бъдат взети на ниво горскостопански проект. По-отношение на точка с) от препоръките настоящото ръководство на горското стопанство работи добре и се препоръчва да поддържа добрата си координация с ВиК по отношение на сечите в райони на каптажи.

До обособяване на санитарно-охранителни зони за източниците на питейна вода, съгласно Наредба 3 от 2000 г., се използват следните общи препоръки за лесовъдска намеса:

- ✓ Зоните в непосредствена близост до водоизточниците изискват повече внимание, минимално нарушаване на земната повърхност при извоз на дървесина, дърводобив с много ниска интензивност или липса на такъв. В случаите, когато водоизточника е каптаж или извор, препоръчително е да се обособи зона около него, в която да няма лесовъдска намеса като остров на старостта.
- ✓ Да се подпомага създаването и поддържането на смесени насаждения с неравномерна пространствена структура;
- ✓ Да се използват лесовъдски системи, осигуряващи постоянно покритие на горските територии във водосбора с гора;
- ✓ Пълнотата на насажденията във водосбора да не намалява под 0.5, но и да не е по-висока от 0.8, тъй като се увеличава процента на евапотранспирация;
- ✓ Забрана за използване на голи сечи;

След обособяване на санитарно-охранителни зони за източниците на питейна вода, съгласно Наредба 3 от 2000 г., горскостопанските мероприятия трябва да се съобразяват с посочените в нея режими на стопанисване и опазване.

В процеса на учредяване на СОЗ, стопаните трябва да търсят компенсиране на пропуснатите ползи или увеличени разходи при стопанисването на горите .

Съгласно Приложение №1 и Приложение №2 към чл.10, ал. 1 на Наредба №3 от 16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди в горите от санитарно-охранителните зони пояси II и III се въвеждат ограничения и забрани за извършване на някои следните дейности:

- Прокарване на пътища и магистрали в пояс II се ограничава, а в пояс III – се ограничава до доказване на необходимост;
- Използването на препарати за растителна защита – в пояс II се ограничава, в пояс III се ограничава до доказване на необходимост;
- Ползването на въздухоплавателни средства за разпръскване на торове и пестициди се забранява и в двата пояса;
- Изсичане на горите, с изключение на отгледна сеч – в пояс II се ограничава, а в пояс III се ограничава до доказване на необходимост;

За горите около незащитени подземни обекти ограниченията и забраните, съгласно Приложение №2 към чл.10, ал. 1 на Наредба №3 от 16.10.2000 г. са:

- Дейности, които водят до непряко отвеждане на опасни вещества, в т.ч: на земната повърхност – в пояс II се забранява, а в пояс III се ограничава, между земната повърхност и водното ниво – в пояс II се забранява, а в пояс III се ограничава;
- Дейности, които водят до непряко отвеждане на вредни вещества, в т.ч: на земната повърхност – в пояс II се ограничава, в пояс III се ограничава до доказване на необходимост, между земната повърхност и водното ниво – в пояс II се забранява, в пояс III се ограничава;
- Използване на препарати за растителна защита, в т.ч. и разпръскването им с въздухоплавателни средства – в пояс II се забранява, а в пояс III се ограничава;

За горите около защитени водни обекти ограниченията и забраните съгласно Приложение №2 към чл.10, ал. 1 на Наредба №3 от 16.10.2000 г. са:

- Прякото отвеждане на води, съдържащи опасни и вредни вещества в подземните води – в пояс II и III се забранява;
- Дейности, нарушаващи целостта на водонепропускливия пласт над подземния воден обект – в пояс II се забранява, в пояс III се ограничава.

Като общи препоръки за управлението на горите в „ДГС Смилян” с цел съхраняване на социалната им значимост може да се каже:

- ✓ Да се ползват възможностите за допълнителни приходи от събиране на такси по съответните тарифи за ползване на недървесни горски продукти и извършване на туристически дейности в земите от горския фонд;
- ✓ Да не се извършват голи сечи и реконструкции за подмяна на естествената горска растителност;
- ✓ Да не се извършват залесявания с не типични и не местни видове;
- ✓ Мероприятията да се провеждат равномерно по цялата територия на горскостопанските единици;
- ✓ Да не се превишават по обем и интензивност ползванията определени по ЛУП.

ОПАЗВАНЕ НА МЕСТА ВАЖНИ ЗА ТУРИЗМА, КУЛТУРАТА, ОБРАЗОВАНИЕТО, ИКОНОМИКАТА И ДУХОВНИТЕ ЦЕННОСТИ НА МЕСТНИТЕ ОБЩНОСТИ

Препоръчително е в горите, определени като ВКС 6 да не се провеждат стопански мероприятия с изключения на сечи за отстраняване на опасни за безопасността на хората дървета. Ако все пак се вземе решение за провеждане на лесовъдски мероприятия същите се съгласуват с представители на местните общности и експерти (културолози, историци, експерти по туризма и др.), за да се определят и запазят ключовите естетически характеристики на гората. Не се планират и провеждат мероприятия, водещи до промяна на ландшафта, облика на местностите и понижаване стойностите на гората като ВКС. Да не се извършват сечи (напр. голи сечи,

краткосрочно- постепенни сечи, възобновителни сечи с голяма интензивност), които биха намалили естетическия облик на гората в близост до важните за културата, традициите и туризма места. **Особено внимание трябва да се обърне на запазване и по възможност подобряване на естетическите и защитни функции на гората чрез запазване на мъртви стоящи и лежащи дървета, живи единични и групи дървета с интересни интериорни качества, дървета с хралупи, стари дървета и др.** През туристическите сезони и периодите на провеждане на традиционните събори, панаири или културни, исторически, религиозни мероприятия на местното население, в отделите на провеждането им да не се извършват дърводобивни, извозни и други горскостопански дейности, нарушаващи духа и спокойното протичане на мероприятията.

ОПАЗВАНЕ НА ЕКОСИСТЕМИТЕ И БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ

По отношение на по-доброто опазване на екосистемите и биологичното разнообразие РИОСВ Смолян и анкетираните представители на научната и природозащитната общност дават следните препоръки:

- Надлежно маркиране и запазване на биотопните дървета на територията на стопанството, вкл. дървета върху, които и в близост, до които има редки видове растения и гъби.
- При маркирането на дървостоя в близост до вход на пещера, да се провежда консултация с експерт по пещерната фауна.
- При откриване на вход на пещера(напр. в процеса на създаване на горски път) да бъдат сигнализирани РИОСВ, БАН и местните пещерни клубове.
- Да не се извеждат нови горски пътища паралелни на старите, вече съществуващи. Там където е възможно старите пътища да се отремонтират и да се ползват отново същите площи.
- При планирането на сечищата и сроковете за тяхното изпълнение, да се планират зони на спокойствието за дивите животни. Да не се извеждат сечи на много различни места в голям периметър. По-скоро сечищата да са концентрирани в отделни райони, които да се редуват, за да се оставят райони за спокойно отглеждане на малките и почивка.
- Да се ограничи достъпа на АТВ-та и мотори само до определени маршрути, за да се гарантира спокойствието на дивите животни.
- Да се ограничи подхранването на диви прасета с царевица, тъй като хранилките за дивите прасета се ползват и от мечките. Това скъсява дистанцията между човека и мечката и може да създаде проблеми.
- При открито леговище на мечка да се сигнализира задължително РИОСВ.
- Да се внимава местоположението на временните складове за дърва да не затрупват местообитания на редки растителни видове и гъби.
- Да се следи по-строго за чистотата на районите на сечищата.
- Да не се допуска изтичане на масла и изоставяне на стара техника в горите.
- При извличането на дървесина (с животинска сила или с машини) да се следи да не се нарушават местообитанията на редки тревни видове.
- При извличането на дървесина и създаването на горски пътища да се следи да не се нарушават теченията и структурата на малките горски извори и басейни, които

представяват жизненоважни екосистеми за земноводните и някои растения, а също са от значение като места за водопой на дивите животни.

ЛОВ И СТОПАНИСВАНЕ НА ДИВЕЧА

Спазва се препоръката внимателно да се планира местоположението на активните сечища с цел да се даде възможност на животните да се оттеглят в относително спокойни територии. Активните по едно и също време сечища да са концентрирани в един район или само в няколко района, за да има спокойни зони за дивеча.

ОПАЗВАНЕ НА ГОРИТЕ ОТ ПОЖАРИТЕ

Няма никакви конкретни препоръки или мерки, които допълнително да бъдат включени. Поставят се табели предупреждаващи за високата опасност от пожари и подбуждащи бдителността на туристи и местно население.

ДОСТЪП И ПОЛЗВАНЕ НА ДЪРВА ЗА ОГРЕВ ОТ МЕСТНОТО НАСЕЛЕНИЕ

Няма препоръки за тази сфера. Изградената система за снабдяване на населението с дърва за огрев е добре работеща, няма необходимост от промени.

ОТПАДЪЦИ

Като мерки за недопускане на поява на нерегламентирани сечища, целият лесовъдски персонал е ангажиран за наблюдаване и почистване при необходимост на поверените им охранителните участъци и подаване на сигнал за замърсяване на горските територии.

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ДЪРВОДОБИВНИТЕ ФИРМИ

В процеса на проведените разговори дърводобивни фирми не са дали никакви препоръки, относно взаимодействието между тях и стопанството.

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С МЕСТНИ ПРОИЗВОДИТЕЛИ – ДЪРВООБРАБОТВАЩИ ПРЕДПРИЯТИЯ, ФЕРМЕРИ, ПЧЕЛАРИ И ПУКТОВЕТЕ ЗА СЪБИРАНЕ НА ГЪБИ И БИЛКИ.

Няма предположени препоръки.

VI. АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕКА

VI.1 АКТУАЛИЗИРАНЕ НА СПИСЪКА НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ/ЗАСЕГНАТИТЕ СТРАНИ

Списъкът на заинтересованите/засегнатите страни от дейността на ДГС Смилян се актуализира текущо. При идентифициране на нови заинтересовани се определят сферите на социално въздействие, негативни ефекти от конкретни дейности на стопанството и се предписват мерки за неутрализирането/смекчаването им.

VI.2 АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА

Оценката за социалното въздействие от дейността на ТП „ДГС Смилян” се актуализира на всеки 5 години, както и текущо в случаи на съществени промени и/или открити проблеми в социално-икономическата обстановка и взаимоотношенията със заинтересованите страни.